

Yttrande över remiss från Naturvårdsverket avseende underrättelse från Polen enl. Esbokonventionen art. 3 gällande havsbaserad vindkraft i Polsk EEZ, Baltica-1+

Sammanfattning

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) har tagit del av anmälan om planer för den havsbaserade vindkraftsparken Baltica-1+ i Polens ekonomiska zon, 2 km söder om Natura-2000 området Hoburgs bank och Midsjöbankarna.

Enligt bevarandeplanen för Hoburgs bank och Midsjöbankarna är syftet med Natura 2000-områdets inrättande ”att bevara eller återställa lokala förutsättningar för naturtyper och arter som utgjort grund för utpekandet av området.” Arter som ska bevaras eller återställas är till exempel den akut hotade populationen av östersjötummlaren, den i sina övervintringsområden starkt hotade alfågeln, och tobisgrisslan.

SLU bedömer att sannolikheten för gränsöverskridande effekter är hög och att det finns ett stort behov av att Sverige fortsatt medverkar i miljökonsekvensbedömningen. Sveriges medverkan är även viktig för att säkerställa möjligheter att följa potentiella kumulativa effekter av en planerad storskalig utbyggnad av havsbaserad vindkraft i Östersjön.

Generella synpunkter

SLU anser att miljökonsekvenser från det aktuella projektet som kan beröra Sverige, och särskilt det berörda Natura-2000 området, inkluderar till exempel potentiell påverkan av undervattensljud på marina däggdjur och fiskar under konstruktionsfasen, och effekter av vindparken på fågelmigration och fågelliv samt fisk under driftsfasen.

Det berörda området är viktigt för parning, kalvning och digivning av östersjötummlaren, där djuren behöver ha tillgång till ostörda och relativt grunda områden (Carlén et al., 2018). Det bedöms bara finnas några hundra individer av

östersjötummlaren kvar, varav endast en andel är reproduktiva, och östersjötummlarens population bedöms därför vara nära utrotning^{1,2}. Det berörda Natura 2000 området är också ett av de viktigaste områdena globalt sett för den starkt hotade arten alfågel, som använder området för övervintring (Naturvårdsverket, 2010). Alfågel är en art som har tidigare visat undvikande beteenden gentemot havsbaserade vindparker, om än inte lika kraftigt och konsistent som vissa andra fågelarter (Dierschke et al., 2016). Det berörda Natura 2000-området är även ett viktigt uppväxt- och födosöksområde för fisk, inkluderande den starkt hotade arten torsk.

SLU vill framhålla att det idag saknas en samordnad strategi för att övervaka och följa potentiella kumulativa effekter av storskalig utbyggnad av havsbaserad vindkraft i hela havsområden.

Specifika synpunkter

I en beskrivning och bedömning av potentiella miljöeffekter och kumulativa effekter är det viktigt att inkludera påverkan på bevarandemålen av Natura-2000 området ”Hoburgs bank och Midsjöbankarna”. SLU anser att det är särskilt viktigt att noga utreda hur skyddet och bevarandestatus av starkt eller akut hotade arter för vilka Natura-2000 området är essentiellt, som östersjötummlare, alfågel och torsk, kan säkerställas om byggnation av en vindpark sker så nära Natura 2000-området.

Beslut om detta yttrande har på rektors uppdrag fattats av dekan Torleif Härd efter föredragning av koordinatör Linda Ferngren. Innehållet har utarbetats av forskarna Birgit Koehler, Lena Bergström och Mattias Sköld alla vid institutionen för akvatiska resurser.

Torleif Härd

Linda Ferngren

¹<https://www.artdatabanken.se/det-har-gor-vi/rodlistning/dagens-rodlistade-art/ostersjotumlare/>

²<https://www.havochvatten.se/arter-och-livsmiljoer/arter-och-naturtyper/tumlare.html>

Referenser

- Carlén, I., Thomas, L., Carlström, J., Amundin, M., Teilmann, J., Tregenza, N., Tougaard, J., Koblitz, J. C., Sveegaard, S., & Wennerberg, D. (2018). Basin-scale distribution of harbour porpoises in the Baltic Sea provides basis for effective conservation actions. *Biological Conservation*, 226, 42-53.
- Dierschke, V., Furness, R. W., & Garthe, S. (2016). Seabirds and offshore wind farms in European waters: Avoidance and attraction. *Biological Conservation*, 202, 59-68.
- Naturvårdsverket (2010). *Undersökning av utsjöbankar - Inventering, modellering och naturvärdesbedömning*. Naturvårdsverkets Rapport 6385.